Enderrock | Joan Josep Isern | Actualitzat el 09/12/2021 a les 10:20

Una revista que es va dir 'Cultura'

L'escriptor i crític literari Joan Josep Isern ens relata el recorregut d'una revista nascuda als anys setanta

Lluís Gavaldà (Els Pets), Quim Mandado (Sangratït), Carles Sabater (Sau) i Gerard Quintana (Sopa de Cabra) a la portada de la revista 'Cultura'

La Generalitat de Catalunya provisional -a final dels anys setanta- va començar a editar *Cultura*, un butlletí informatiu de les activitats de la conselleria del ram. Després de diversos canvis de format i orientació, el maig de 1989 va aparèixer el primer número de la versió en format revista, que va durar més temps i que seria la definitiva.

La vida de la nova *Cultura* va coincidir amb el mandat del conseller Joan Guitart. Va sortir puntualment fins als primers mesos de 1996, poc abans que la conselleria passés a mans de Joan Maria Pujals. *Cultura* era una revista ambiciosa i amb disseny innovador de Josep M. Mir i Claret Serrahima. A cada número hi havia reportatges, entrevistes, articles d'opinió i un ?dossier' central molt documentat dedicat a un tema específic. El periodista Jaume Serrats i Ollé va ser-ne el primer director. Vaig ser membre del consell de redacció des del primer número fins al darrer, una experiència de set anys grata i enriquidora, i si miro cap enrere crec que puc destacar tres intervencions de les quals em sento especialment orgullós.

La primera va coincidir amb el número 3 (juliol-agost de 1989). Es complien aleshores els vint anys de la publicació del primer senzill del grup barceloní **Màquina!** -"Lands of Perfection"/"Let's Get Smashed" (Diábolo, 1969)- i vaig proposar de fer-nos-en ressò. Amb el títol genèric *De progressius a laietans* vam dedicar unes quantes pàgines a analitzar el moviment que **Màquina!** va posar en marxa i l'arribada, pocs anys després, de la ?música laietana', molt relacionada amb

l'obertura de la sala Zeleste i els respectius festivals de Canet. Necessitàvem, però, algú que fes un estudi sobre el que havia passat al llarg d'aquells vint anys i ens va semblar que la persona idònia era Jordi Sierra i Fabra, director, el 1969, de la revista *Disco Exprés* i autor, el 1977, del llibre *Història i poder del rock català*. L'article que va publicar a *Cultura* es va titular "Vint anys del naixement de Màquina! i de molts altres grups" i va ser la primera vegada que es publicava un text en català de Sierra i Fabra.

Una altra fita interessant va ser la del número 24 (juny de 1991), que va publicar la primera entrevista conjunta als líders dels quatre grans grups de ?rock català' que el 14 d'aquell mateix mes van actuar a l'històric concert del Palau Sant Jordi: **Lluís Gavaldà**, **Quim Mandado**, **Gerard Quintana** i **Carles Sabater**. La conversa i l'ampli reportatge fotogràfic que la il·lustrava els vam fer al Zeleste del carrer dels Almogàvers i estic en condicions d'assegurar que en la data de la conversa -primers dies de maig- cap dels quatre tenia notícies concretes del projecte del concert que estava a punt de fer-se públic. Aquell número va ser el més venut de la història de la publicació, amb una tirada addicional d'uns quants milers d'exemplars que es van posar a la venda -i exhaurir- al Palau Sant Jordi el dia del concert. A tall de curiositat: la revista costava 650 pessetes.

I la tercera fita va ser l'entrevista que vaig fer a Manuel Cubeles, nom clau de la nostra cultura popular. Va sortir al número 18 (desembre de 1990) coincidint amb el seu 70è aniversari. Persona d'honorabilíssima trajectòria de la qual s'ha parlat recentment en la commemoració del centenari del seu naixement el dia de Nadal de 1920, Cubeles va ser també directiu de TVE a Barcelona. I, com qui no diu res, quan la xerrada ja estava enllestida, em va comentar que podria explicar un munt d'històries relacionades amb les interioritats d'aquella mítica edició del Festival de la Canción Mediterránea de 1963 que van guanyar **Salomé** i **Raimon** amb la cançó "Se'n va anar" gràcies als vots del públic assistent. Quan vaig intentar que me'n donés més detalls em va dir que encara no era el moment oportú, però que no renunciava a explicar-los algun dia. Dissortadament el músic, coreògraf i promotor barceloní ens va deixar ara fa quatre anys, el 25 de desembre del 2017, i em temo que els records d'aquell episodi se'n van anar amb ell.